

A close-up photograph of a light-colored, shaggy teddy bear. The bear is positioned in the center of the frame, looking directly at the camera. It is surrounded by bright, intense flames that appear to be burning around it, creating a dramatic and somewhat somber atmosphere. The background is dark and textured, with the fire providing the primary light source.

Ninni Schulman

**CHLAPEC,
KTERÝ PŘESTAL
PLAKAT**

Ninni Schulman

**CHLAPEC,
KTERÝ PŘESTAL
PLAKAT**

2014

Pojken som slutade gråta: copyright © Ninni Schulman 2012
Publisher by agreement with Hedlund Agency
Translation © Lenka Vránová 2014
Cover design © GALATEA 2014

Veškerá práva vyhrazena.
Žádná část tohoto díla nesmí být reprodukována ani elektronicky šířena
bez předchozího písemného souhlasu majitele práv.

Sazba: Karel Kaltrop
Vydání první v elektronické podobě
Vydalo Nakladatelství GALATEA, s.r.o.,
v listopadu 2014

ISBN 978-80-87910-61-0

Přišel čas. Po dostatečně dlouhém tréninku umím bez problémů zasáhnout kbelík na dvacet metrů. Vychutnávám si v ruce tíhu láhvi naplněných tekutinou i vědomí, že dokážu odhadnout sílu a směr hodu. A vidím ji před sebou: Bude pobíhat jako myš v hořícím teráriu.

Je to snadné. Stačí naplnit čtyři láhve benzínem, rozřezat staré prostěradlo a do každé z nádob vrazit místo korku pořádný kus látky. Pak omotat hrdlo lepicí páskou, aby všechno drželo na svém místě. Celou dobu jsem v naprostém klidu, ruce mě poslouchají. Zato teď sotva dokážu udržet pero. Písmena jsou skoro nečitelná, ale nejspíš je to jenom dobře.

Od doby, co rybník zarostl, se tady nekoupe už zdaleka tolik lidí, objemná betonová roura, která slouží jako gril, je ovšem pořád na místě, přesně jako kdysi. Pro jistotu mám připravený kbelík s vodou, teprve pak zapalují první láhev a házím ji do roury.

Vyšlehávají plameny a ve tváři cítím prudký žár. Dlouho stojím naprosto nehybně a vychutnávám si teplo. Konejšivý žár trochu zmírnil tlak v mé hrudi. Pak uhasím oheň a udělám totéž znovu, a ještě jednou a ještě, a představuju si při tom, jak praská okno v jejím obývacím pokoji a elegantní koberec pod konferenčním stolem se proměňuje v ohnivě moře, jak plameny stále rostou, olizují stěny, ze kterých padají na zem fotografie, jak se obraz s růžemi žářem kroutí a oheň vše ničí. Vzhůru se line kouř a zahaluje celý dům.

Často se schovávám v lese a pozoruju ji, jak přechází tanečním krokem po domě, ve tváři ten její spokojený, samolibý úsměv. Jako by nic nebylo důležité.

Láhve jsou připraveny a leží v batohu, zavinuty do osušky.
Jedna pro obývací pokoj, jedna pro kuchyň a dvě do zásoby.
Konečně rozhoduju já.

1

Zase osaměla. Na celý týden. Magdalena se posadila na schody terasy a zahleděla se na jezero. Dole u mola, nějakých padesát metrů od ní, stále ležely osušky, které tam s Petterem zanechali.

Tichý, dusný srpnový večer. Narušovalo ho jen hučení motorového člunu a stejnoměrné šumění zavlažovače na trávníku Bengta a Gunvor. Vodní paprsky poskakovaly sem a tam a vytvářely vedle vzrostlého jeřábu malou duhu.

Magdalena vstala a vydala se do kuchyně pro nádobku na maliny. V předsíni si svlékla tričko, otočila se zády k zrcadlu, a prohlížela si svá ramena. Kůže na nich jí mezi pihami rudě žhnula. Opravdu se spálila. Bylo jí skoro čtyřicet a pořád nevěděla, kolik slunce snese!

Nakonec našla v přeplněné skříňce nad mikrovlnkou plastový kyblík od zmrzliny a vyšla zase ven. Podlaha obýváku byla po teplém, lenivém víkendu plném koupání poseta stébly trávy a otisky chodidel, ale neměla chuť se tím teď zabývat. Později, pomyslela si. Zítřka.

Přešla terasu a zamířila zahradou k malinovému houští. Suchá tráva ji píchala do šlapek, jako by přecházela po jedlových větvích. Na rohu kůlny visely odkvetlé vlčí boby s tobolkami plnými semen. Připomínaly ohnutý hřeben.

Společné bydlení. Petter zase nadhodil to téma. Vlastně by to bylo přirozené, protože spolu stejně trávili takřka veškerý volný čas, který měli. Přesto se jí to pomyslení nezamlouvalo.

Magdalena opatrně utrhla malinu a hodila ji do plastové dózy, kde s jemným zuchnutím přistála na dně.

Nikdy nezapomene na den, kdy Ludvig naprosto bez varování oznámil, že se chce nechat rozvést a má už sbalené kufry. Ztratila tehdy půdu pod nohama. Najednou neexistovala každodenní všednost ani budoucnost, nic z toho, co kdysi bývalo skutečností.

Pamatovala si na vlny chladu, které ji v prvních měsících zalévaly krátce po probuzení, na podivné brnění jazyka, když pomyslela na jeho novou přítelkyni, a jak pečlivě vybírala slova, aby mu dala najevo, jak moc jí ublížil.

V jakémsi knižním rádci se dočetla, že člověk nikdy nemá činit důležitá rozhodnutí, když je sklíčený, ale najednou seděla ve velkém domě plném krabic na stěhování a doufala v nový život ve starém rodném městě. Nebo alespoň v život, který by stálo za to žít.

Odvází se znovu vsadit všechno na jednu kartu s rizikem, že prohraje? Zvládla by to?

Utrhla ještě několik malin, ale její pohled přitahovala vysoká bříza na břehu jezera, posetá prvními žlutými lístky. Nebude trvat dlouho a vzduch začne vonět podzimní svěžestí a začátkem školy.

Začátek školy. Magdalena se pokusila tu myšlenku zapudit, ale nepodařilo se jí to.

Tento rok bude pro Nilse lepší, usoudila. Nová škola. Noví spolužáci. Všechno selepší.

„Magdo!“ vykřikl někdo za jejími zády.

Magdalena vzhlédla od krabice. Na terase za živým plotem stál Bengt Berglund a mával na ni roztřesenou rukou.

„Mys... myslím, že bude bouřka.“

Magdalena zvedla oči k obloze. Ze severovýchodu se valila hustá, modrofialová mračna.

„Nejsem z toho zrovna nadšená!“ zavolala Magdalena v odpověď.

„S... snad nemáš strach z malé bouřky,“ dobíral si ji Bengt.

Jeho schopnost řeči se v průběhu léta postupně zlepšila. Zpočátku takřka nebylo rozumět, co říká.

„Někdy ano,“ přiznala Magdalena.

Když jsem úplně sama.

„Petter už odjel?“

„Ano, sedí teď už nejspíš s Vendelou a Vanessou v chatě uprostřed lesa a bez telefonního signálu. Netuším, proč se lidi dobrovolně tak mučí.“

Bengt se zasmál. Aspoň jeho smích zněl pořád stejně.

„Někdy je těžké... uvěřit, že jsi tady vyrostla.“

To byla pravda. I když se sama rozhodla vrátit se do Hagforsu, pořád měla dojem, že březové proutí s velikonočními pírkami patří do velkých nádob na Hötorgetu ve Stockholmu. Ale samozřejmě by to nikdy nahlas nepřiznala, stejně jako by nikomu neprozradila, že jedlové větvičky na vánoční výzdobu stále kupuje v obchodě.

„Můž... můžeš se k nám kdykoliv zastavit, když se nebudeš cítit dobře.“

„Děkuji, Bengte. To je od tebe moc milé.“

I když byla okna ložnice otevřená, tenké záclony se ani nepohnuly. Kjell-Ove Magnusson k sobě pevněji přitiskl Mirjam, zabořil jí nos do vlasů a zavřel oči. Naslouchal, jak oba dýchají, tu každý zvlášť, tu současně, jak jejich dech splýval v jedno.

Kéz by to vždycky bylo tak jednoduché.

Kjell-Ove nasával vůni šampónu a předstíral, že je všechno jinak.

„Na co myslíš?“ zeptala se Mirjam a zvedla hlavu z jeho ramene.

„Že chci zůstat tady.“

Mirjam neodpověděla, místo toho si zase lehla, vzala ho za ruku a propletla své drobné prsty s jeho.

Kjell-Ove kdysi slyšel, že ruce prozrazují věk ženy. V případě Mirjam to nebyla pravda. Její ruce byly stále hladké a trochu baculaté, stejně jako zbytek jejího těla. Někdy ho napadlo, že v těch rukou nosí celý svůj svět. Neustále se něčím zaměstnávaly: škrábaly brambory, myly okna u dcery, prodávaly losy pro bandy klub. A teď měla maličké vnouče, o které se mohla starat, vhodně ho oblékat a šít mu patchworkové pokrývky.

Většinu žen, které znal, by šokovalo, kdyby se ve třiačtyřiceti staly babičkami, ale zdálo se, že Mirjam to připadá naprosto v pořádku a že to dopadlo přesně tak, jak si přála.

Náhle neklidně zavrtěla hlavou na jeho rameni. Její prsty v jeho dlani se rozevíraly a svíraly.

„Na co myslíš?“ zeptal se. „Děje se něco?“

„Ne, ne, nic,“ odvětila hlasem, ze kterého jasně vyznělo, že samozřejmě se něco děje.

„No tak, mluv,“ povzbudil ji a pevně ji objal.

„Je tu jedna věta, na kterou pořád musím myslet. ‚Neslyšíš, když přestávám plakat‘. Říká ti to něco?“

„Neslyšíš, když přestávám plakat?“ Kjell-Ove se zamyslel.

„Ne, nemám tušení, co by to mohlo znamenat. Proč se ptáš? Je to nějaký kvíz nebo co?“

„Ne, ne přímo. V pátek jsem dostala pohlednici, takové blahopřání, jaké se posílá lidem, kterým se právě narodilo dítě, s malým prckem v kočárku na přední straně. Nebyl tam ale uveden žádný odesílatel, jen tahle věta.“

„Můžu se na ni podívat?“

Kjell-Ove ucítil, jak Mirjam otočila hlavu.

„Ne, roztrhala jsem ji a vyhodila. Trochu mě vyděsila.“

„Od koho mohla být?“

„Nemám zdání, i když jsem přemýšlela o různých možnostech. Většinou nemívám problém rozeznat rukopis, ale s tímhle jsem si nevěděla rady, byl...“

Zaburácení hromu přišlo tak nečekaně, až sebou oba trhli.

„Bože, to jsem se lekla!“ vyhrkla Mirjam a vyletěla z postele.

Jednou rukou si zakryla prsa, natáhla se a druhou zavřela okno. Letní slunce jí na těle zanechalo zřetelný otisk bikin. Jeden proužek probíhal přes záda těsně pod lopatkami a oblíny zadku bíle svítily ve večerním soumraku.

Když si Mirjam zalezla zpátky pod příkrývkou, pohladila ho po hrudi.

„Je čas. Vstávej. Víš přece, že být za bouřky na jezeře a rybařit je životu nebezpečné.“

Kjell-Ove se posadil na okraj postele a začal sbírat ze země jeden kus oděvu za druhým.

Nechci, pomyslel si, zatímco se oblékal. Nemůžu.

„Miluji tě,“ řekl. „Nezapomeň na to. I když to je, jak to je.“

„Jdi už.“

Byla to poslední slova, která měl od ní slyšet.

Magdalena zůstala stát u okna obývacího pokoje a vyhlédla ven. Předtím odnesla do domu polstrované sedáky ze zahradních židliček, zavřela všechna okna, která byla v uplynulém týdnu jinak bez ustání otevřená, a ze zásuvky vytáhla elektrický a anténní kabel televizoru. Jezero ztmavlo, získalo žulově šedivý odstín a dosud jen lehké čerění vody zesílilo. Vlny se teď přelévaly přes molo.

Magdalena vylovila z kapsy šortek mobil. Rychle si vyvolala na displej obrázek Nilse, v pružované plovací vestě a s rozškrábanými štípanci od komárů na čele, který dnes přišel. Chlapec měl uhlově černé vlasy rozčuchané větrem. Vypadal šťastně. Tak šťastného ho už dlouho neviděla. Plachtění ho zjevně bavilo víc než kdysi ji. Lesní jezera s velkými kameny, sladká voda a dědečkova stará veslice – to byl její svět. Ludvig o ní vždycky říkal, že je sladkovodní námořník, ale přinejmenším v prvních letech projevoval pozoruhodnou trpělivost. Člověk by skoro řekl, že je Nilsovým biologickým otcem.

„Pět týdnů,“ prohlásil Ludvig, „snad nechci zase tak moc. Rád bych, aby se Nils stal součástí mé rodiny, nejenom hostem, který přijíždí každý druhý víkend na návštěvu. Kromě toho by měl dostat příležitost poznat svou malou sestřičku.“

Protože Magdalena slyšela v jeho hlase nevyslovené, přesto zřetelně slyšitelné „jinak“, vyhověla mu. Celý měsíc v kuse, loď, šérové ostrůvky a Österlen.

Když potměný pokoj ozářil první blesk, začala počítat.

„Jednadvacet, dvaadvacet...“

Následné zahřmění bylo tak ohlušující, že Magdalena zalapala po dechu. Když přišel další blesk, následovalo zaburácení jen vteřinu poté a bylo ještě silnější než předchozí.

Magdalena si ovinula paže kolem těla. Pod rukama cítila hrbolky husí kůže. Popadla károvanou deku, ležící na opěrci houpací židle, a přehodila si ji kolem ramen.

Když odeznělo třetí protáhlé zadunění, ucítila, jak jí mobil v ruce vibruje.

Na displeji stálo „Jens fotograf“.

Magdalena vyprostila ruku zpod příkrývky a stiskla tlačítko pro přijetí hovoru.

„Vzbudil jsem tě?“ zeptal se Jens.

„To sotva,“ opáčila Magdalena a znovu přistoupila k oknu. „Stalo se něco?“

„Ano, u Källsåsvägen v Hagälvenu hoří nějaký dům, už je skoro na popel. Hasiči si myslí, že uvnitř zůstala přinejmenším jedna osoba.“

V pozadí slyšela Magdalena rozrušené hlasy.

„Hned jsem tam,“ prohlásila a nechala deku sklouznout na podlahu.

Magdalena ucítila štiplavý zápach ohně dřív, než proje-la kolem vesnického společenského domu. Když zatáčela do Källsåsvägen, všimla si nejdříve kouře, linoucího se mezi obydlení, a pak i dřevěného domu, který hořel jasným plamenem u jedlového lesa. Zaparkovala na okraji silnice, ale zůstala sedět s rukama položenýma na volantu.

Vpředu u hasičské jednotky postávalo pár kluků na kolech a v oknech okolních domů se rýsovaly siluety sousedů.

Magdalena nedokázala odvrátit zrak od hořícího domu. Pa-nebože.

Zdálo se, že se celá zadní stěna zřítíla, a z rozbitých oken směřujících do ulice se valil pulzující černý dým. Nad taškou střechou se vlnil řidší, namodralý kouř a ve vzduchu tančily jako obrovské konfety vločky popela z dřevěné fasády. Něco podobného nikdy neviděla.

Teprve když se k ní pomalu vydal Jens Sundvall s fotoaparátem přes rameno, otevřela zvolna dveře auta a vystoupila. Do tváře ji udeřil žár a oči jí začaly slzet od kouře.

„Super, že jsi mohla přijít,“ pozdravil ji Jens a rozkašlal se. Bradu měl umazanou od sazí a na čele tmavě rudou ránu. Tričko vypadalo mokré.

„Krvácíš,“ vyhrkla Magdalena a poklepala si na obočí.

Jens si opatrně ohmatal zranění a zadíval se na špičky prstů.

„Asi jsem stál moc blízko jednoho z těch oken, zrovna když žárem prasklo sklo. Není to nic vážného.“

Jens, jemuž se zpravidla dařilo udržet si na většině míst neštěstí odstup, vypadal tentokrát bledě a napjatě.

„Sanitka odjela před deseti minutami. Ta teda měla popáleniny, řeknu ti. Fuj!“

Přešel si rukou po čele.

Vzduchem proplachtil kus plechové stříšky a s žuchnutím přistál na trávníku.

„Mirjam Franssonová, víš kdo to je?“ zeptal se Jens.

„Jo, jasně, to nejspíš ví většina lidí tady, ale osobně ji neznám.“

Magdalena vyrazila k hasičskému vozu. Jens ji následoval.

Mirjam Franssonová. Matně si vzpomínala na mladou dívku s bujnými nadry, štíhlým pasem, natupírovými vlasy a mátově zelenými plastovými náušnicemi. Když bylo Magdaleně třináct, byla Mirjam tou nejbezvadnější osobou, jakou znala. Tehdy seděla u pokladny v supermarketu.

„Je otázkou, jestli přežije,“ vysvětlil Jens.

Musel teď skoro křičet, aby přehlušil praskání ohně a syčení vody, dopadající na plameny. Navzdory horku přešel Magdaleně mráz po zádech.

„Je to tak zlé?“ zeptala se a vytáhla z kabelky blok a tužku.

Jens přikývl.

„Ano. Je to zlé.“